

Rijksoverheid

Werkafspraken

Berichtenapps Archivering Doc-Direkt (Whatsapp)

Werken aan een
**Open
Overheid**

Werkafspraken

Berichtenapps Archivering Doc-Direkt (Whatsapp)

1. Verwerkingsafspraken

Vanuit Doc-Direkt dienstverleningsperspectief zijn de departementen de verwerkingsverantwoordelijke en is Doc-Direkt de verwerker. Doc-Direkt moet schriftelijke afspraken sluiten met de verwerkingsverantwoordelijke waarin de verplichtingen van de verwerker worden vastgelegd, waaronder het waarborgen van passende beveiligingsmaatregelen voor de persoonsgegevens. Doc-Direkt maakt met het departement schriftelijk de verwerkingsafspraken in de voorbereidingsfase, als onderdeel van de procesinrichting en werkafspraken.

2. Gescreende medewerkers

Alle medewerkers die ingezet worden voor het uitlezen van de telefoons en het inhoudelijk opschonen van de berichtenapps hebben een VOG en een A/B-screening van de AIVD succesvol doorlopen.

3. Methode van uitlezen

Bij het uitlezen van een telefoon wordt vanuit de telefoon van de berichteneigenaar zelf de chatberichten via whatsapp naar de centrale telefoon verzonden. Om er voor te zorgen dat dit goed gebeurt is er een werkinstructie gemaakt. Deze werkinstructie zal de i-adviseur volgen om met uiterste nauwkeurigheid deze handelingen te verrichten. Wanneer deze berichten op de centrale telefoon zijn aangekomen zal kort daarna via web Whatsapp de chatberichten van de centrale telefoon worden gedownload en geplaatst worden met de juiste naamgeving op de afgesproken locatie in de beheerde en beveiligde digitale omgeving (DMS/RMS) van het departement. Wanneer de chatberichten in een beheerde en beveiligde digitale omgeving (DMS/RMS) staan worden de chatberichten van de centrale telefoon verwijderd. Tot slot krijgt het team opschonen een melding dat de berichten klaar staan in een beheerde en beveiligde digitale omgeving (DMS/RMS) voor opschoning.

4. Status en overzicht

In dit registratieoverzicht wordt de logging bijgehouden van wie op welk moment de berichten zijn uitgelezen, wanneer deze zijn geschoond en wanneer goedkeuring is gegeven op de geschoonde exports door de berichteneigenaar. In dit document worden tevens de groepschats bijgehouden. Doc-Direkt zorgen voor het up-to-date houden van dit registratieoverzicht.

5. Afwegingskader voor het schonen van chatconversaties

Alle zakelijke chatberichten worden bewaard. Het departement, en meer in het bijzonder bewindspersonen, kunnen ter verantwoording worden geroepen over chatcontacten. In dat geval kan het als problematisch worden beschouwd als deze berichten niet langer kunnen worden overgelegd. Dit is niet altijd een juridisch probleem, maar kan problematisch worden in de maatschappelijke (externe) en ambtelijke (interne) perceptie; is het bericht verwijderd omdat er iets te verbergen viel?

Berichten/passages/elementen die wel uit conversaties worden verwijderd:

1. Gevoelige persoonsgegevens zoals medische of strafrechtelijke gegevens en BSN-nummers.
2. Privégegevens of gesprekken die duidelijk gaan over privéaangelegenheden (bijvoorbeeld gesprekken tussen of over familieleden of vrienden).
3. Partijpolitieke informatie of gesprekken, bijvoorbeeld in het geval van bewindspersonen. Deze informatie valt immers niet onder het zorgdragerschap van het departement en is ook geen eigendom van het departement (wordt niet gekwalificeerd als “document berustend onder de minister”).

6. Omgang met media in chatconversaties

De berichteneigenaar beoordeelt bij het exporteren van chatconversaties of de in het gesprek gedeelde media (bijvoorbeeld documenten of foto's) relevant zijn om aan te leveren ter archivering. Middels een namenlijst van privécontacten wordt aangegeven welke gesprekken worden uitgesloten voor het uitlezen. I-adviseur plaatst de bijgeleverde media bij een geëxporteerde chatconversatie in de afgeschermdede map van een beheerde en beveiligde digitale omgeving (DMS/RMS) waarin ook de chatconversatie wordt geplaatst. Dit gebeurt in een aparte map met als titel: “Media behorende bij [titel chatconversatie]”. Doc-Direkt beoordeelt of de bijgeleverde media inderdaad gearchiveerd moet worden. Als dit het geval is, plaatst Doc-Direkt de media in de werkmap met de geschoonde chatconversatie die ter goedkeuring aan de gegevenseigenaar.

7. Naamgeving geïmporteerde chatbestanden

- Gesprek: “[uitleesdatum] WhatsApp Chat [functietitel] [voor-+achternaam van de berichteneigenaar] - [naam gesprekspartner]”
- Groepsgesprek: “[uitleesdatum] WhatsApp Chat [functietitel] [voor-+achternaam berichteneigenaar] - [titel groepsgesprek]”

8. Dossierstructuur voor op de afgesproken locatie.

De dossierstructuur voor de (bruto) geïmporteerde chatgesprekken is als volgt:

- Chatberichten
 - 2023 Chatberichten
 - 2023 WhatsApp Chat [functietitel] [voor- +achternaam van de berichteneigenaar]
 - 01. Geïmporteerd
 - [uitleesdatum] WhatsApp Chat [functietitel] [voor- +achternaam van de berichteneigenaar] - [naam gesprekspartner]

De dossierstructuur voor de (netto) geschoonde chatgesprekken is als volgt:

- Chatberichten
 - 2023 Chatberichten
 - 2023 WhatsApp Chat [functietitel] [voor- +achternaam van de berichteneigenaar]
 - [uitleesdatum] WhatsApp Chat [functietitel] [voor- +achternaam van de berichteneigenaar] - [naam gesprekspartner]

9. Omgang met groepschats

Het kan voorkomen dat chatberichten van groepschats meerdere keren worden veiliggesteld wanneer verschillende berichteneigenaren aan deze groepschat deelnemen. Deze chatberichten worden op dit moment voor elke berichteneigenaar meerdere keren opgeschoond totdat er een betere manier van werken is.

10. Toegang tot chatberichten

De toegang tot de afgeschermded dossiers op een afgesproken plek waarin de chatberichten zich bevinden, is enkel toegankelijk voor de nader te bepalen, de aangewezen ondersteunende medewerkers van Doc-Direkt, de berichteneigenaar en de door de berichteneigenaar aangewezen volgemachtigde medewerkers.

11. Datalek

Een datalek vindt plaats wanneer onbedoelde personen toegang krijgen tot persoonsgegevens. Het werken met de berichtenapps van top ambtenaren vraagt een uitermate secure manier van werken. In het geval de data toch onbedoeld in handen komt bij een onbedoelde persoon, dan moet de procedure zoals hieronder beschreven gevolgd worden.

Voorbeelden:

- Verkeerde topambtenaar wordt uitgelezen. En daarmee onbedoelde data op de centrale telefoon staat.
- Bij het uitlezen de data niet naar de centrale telefoon wordt gestuurd maar naar een ander telefoonnummer.

Probeer waar nodig de gebeurtenissen te herstellen. Vernietig de verkeerd ontvangen data van de centrale telefoon. Vernietig de verstuurd berichten van de telefoon van de berichteneigenaar. Stuur direct nadat het datalek heeft plaatsgevonden een mail naar: Doc- Direktinformatiebeveiliging@minbzk.nl beschrijf hierin de situatie en de handelingen die je hebt uitgevoerd nadat het datalek heeft plaatsgevonden. De postbus Doc- Direktinformatiebeveiliging@minbzk.nl komt daarna in actie en neemt contact met de verwerkingsverantwoordelijke, in dit geval het departement.

12. Brondocumenten (oorspronkelijke exports) en media

De brondocumenten (de oorspronkelijke, ongeschoonde exports, vaak in .txt-formaat) en bijbehorende media worden bewaard in het afgeschermd dossier, behorende bij de berichteneigenaar. Deze brondocumenten en media worden bewaard nu de tijdelijke instructie bewaren en niet-vernietigen van chatberichten van kracht is.

13. Maandelijks Rapportage

Elke maand wordt er een rapportage gedaan. In deze rapportage wordt via de mail beschreven welke uitleesmomenten geweest zijn en welke er op de planning staan. In het geval afspraken niet door zijn gegaan of eventuele andere bijzonderheden worden ook in deze rapportage besproken.

14. Doorontwikkeling

Doc-Direkt zet zich continu in voor de doorontwikkeling van dit product. Doorontwikkeling is van belang om in lijn te zijn met de wetten en regelgeving en eventuele beleidswijzigingen die plaats kunnen vinden op het gebied van berichtenapps archivering. Daarnaast wordt met de doorontwikkeling gezocht naar een steeds betere uitvoerbare dienstverlening met minder gebruikslast voor de berichteneigenaar waarvan de telefoon uitgelezen wordt.